

Tisková zpráva, 1. 10. (4 strany)

Politici by měli zvýšit důraz na rodinnou politiku. Shodují se ale na podpoře předškolní péče.

„Každá strana má v programu určitou podporu rodin. Řekl bych ale, že to není hlavní téma kampaně. Myslím, že strany si vždy splní svou povinnost, aby nějaký program pro rodiny měly, bez ohledu na kvalitu,“ tvrdí Filip Pertold, spoluautor studie z think-tanku IDEA.

Politické subjekty ve svých programech deklarují podporu předškolní péče. To je významná změna oproti předchozím volbám v roce 2017, kdy řada stran toto téma pominula. *„V čem jsou už méně konkrétní, je to, jak vše financovat, nebo jakým způsobem zařídit to, aby školek nebo dětských bylo více. V tom jsou velmi nekonkrétní. Takže bych řekl, že problém se v předvolebních programech reflektuje, chybí ale vize, jak to realizovat,“* dodává Filip Pertold.

ČSSD chce do roku 2024 garantovat nárok na bezplatné místo ve školce nebo v jeslích pro všechny děti od dvou let věku. **SPOLU** se zmiňuje o podpoře služeb ve spojitosti s daňově uznatelnými náklady, ale bez uvedení výše těchto nákladů. Dále se vyjadřuje pozitivně pro zachování dětských skupin a dostatečnou kapacitu školních kroužků. **Piráti a Starostové** chtějí zajistit širokou dostupnost služeb, kromě mateřských školek podporují také dětské skupiny nebo lesní školky. Hnutí **ANO** slibuje výstavbu školek a podporu dětských skupin. **Přísaha** chce zvýšit investice a prodloužit provozní dobu školek. **SPD** zdůrazňuje, že předškolní péče musí být dostupná z veřejných peněz na území celého státu. Výstavbu jeslí a mateřských škol podporuje i **KSČM**.

„Řekl bych, že obecně se málo reflektuje to, že nyní je v populaci žen ve věku 25-35 až 40 % vysokoškolaček. Je to velký nárůst, zhruba před 15-ti lety to bylo jen 15%. Logicky tu proto vzniká mnohem větší poptávka po sladování profese s péčí o děti. Pro současnou generaci matek je to mnohem větší téma, než bylo právě před 15-ti lety. Ale řekl bych, že politické strany tento demografický trend nereflektují,“ upozorňuje spoluautor studie Filip Pertold.

Návrhy stran na zvýšení daňových slev až na výjimky cílí na prvního vydávajícího v rodině, tedy dominantně na muže. Jsou to totiž převážně ženy, které zůstávají na rodičovské a muž má hlavní zdanitelný příjem rodiny, z kterého si daňové slevy uplatňuje. To vede k tomu, že při návratu ženy do zaměstnání je příjem rodiny z výdělku

žen extrémně vysoko zdaněn. Přesto lze zaznamenat jistý posun oproti programům pro volby v roce 2017.

„Sociální dávky pro rodiny jsou v současnosti hodně plošné a velmi málo zacíleny na nízkopříjmové rodiny. Dominantními dávkami jsou peněžité pomoci v mateřství a rodičovský příspěvek. Pomoc chudým rodinám je stranami opomíjena,“ tvrdí spoluautor studie z think-tanku IDEA Michal Ostrý. Pravděpodobně proto, že chudé rodiny tvoří malou část voličů, kteří navíc moc k volbám nechodí. Pouze Piráti a Starostové a ČSSD navrhuji navýšení přídavků na dítě, ale není jasná její výše. Problém dostupnosti bydlení pro rodiny s dětmi v programech nahrazuje podpora půjček. Půjčky však nepředstavují podporu pro chudší rodiny, ještě více by zvýšily poptávku po bydlení, ale dostupnost bydlení by nevyřešily. Dlužno dodat, že akcent volebních programů na dostupné bydlení pro rodiny s dětmi zůstal slabý navzdory velmi výraznému růstu cen bydlení od voleb v roce 2017.

Studie byla vypracována podle programů stran aktuálních k 15. září 2021. V potaz byly brány strany, koalice a hnutí: ANO, ČSSD, KSČM, Piráti a Starostové, Přísaha, SPD a SPOLU. Tyto strany jsou zařazeny do předvolebních diskusí České televize.

Celá studie dostupná [na stránkách think-tanku IDEA, odkaz zde](#).

Komentář spoluautora studie k dispozici v tomto [videu](#):

https://drive.google.com/file/d/16_SLF5puwVN2MuSs4XpUOzD76JsxDoUo/view

Kontakt na spoluautora studie:

Filip Pertold: filip.pertold@cerge-ei.cz, +420 723 521 416

Administrativní kontakt pro média:

Petra Vintrová: petra.vintrova@cerge-ei.cz, +420 771 121 574

Blanka Javorová: blanka.javorova@cerge-ei.cz, +420 602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Národohospodářského ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.

Podrobnosti z volebních programů stran a hnutí k rodinné politice <https://2021.programydovoleb.cz/>

ANO

- Postupné navýšení rodičovského příspěvku na 400 tisíc korun.
- Zvýšení daňového zvýhodnění rodin s dětmi.
- Podpora výstavby školek a zřizování dětských skupin.
- Podpora flexibilních úvazků pro rodiče a studenty.
- Automatická valorizace dávek hmotné nouze a státní sociální podpory.

ČSSD

- Spojení mateřské a rodičovské. Nová rodičovská do tří let věku dítěte, 70 % mzdy. Celkové navýšení.
- Porodné pro všechny na první tři děti. Navýšení na 15 000 Kč za každé dítě.
- Rozvoj jeslí a mateřských škol, tablet pro děti z nízkopříjmových rodin.
- Podpora flexibilních úvazků.
- Propojení přídavek na dítě s daňovou slevou na dítě.
- Přídavek 3 000 Kč na dítě, pokud alespoň jeden rodič pracuje.
- Výchovné (500 Kč) pro rodiče, který převážně pečoval o dítě. Cíleno na ženy-důchodkyně.
- Novomanželské bezúročné půjčky, za každé narozené dítě odpočet 100 tisíc Kč.

KSČM

- Zvýšení daňové slevy na první dítě, zavedení slevy na dani z příjmů za zabezpečení volnočasových aktivit dětí.
- Obědy v MŠ a prvním stupni ZŠ zdarma.
- Jízdné zdarma pro žáky základních a středních škol.
- Novomanželské bezúročné půjčky.
- Výstavba jeslí a mateřských škol.
- Dostupná zařízení péče pro předškolní děti a pružné pracovní úvazky pro lepší sladění rodinného a pracovního života.

Piráti a Starostové

- Reforma daně z příjmu fyzických osob za účelem zlepšení podmínek zdanění zkrácených úvazků a dohod mimo pracovní poměr.
- Zohlednění zkrácených úvazků v systému sociálních odvodů, slev a daňových bonusů pro podporu rodičů.
- Navýšení přídavku na děti za účelem snížení ohrožení příjmovou chudobou.
- Pro druhého z rodičů, který nečerpá rodičovský příspěvek 2 měsíce rodičovské dovolené s peněžitou pomocí v rodičovství ve výši 70 % měsíčního výdělku.
- Pravidelné valorizace některých dávek, např. rodičovského příspěvku.
- Dostupné služby, včetně podpory alternativních, jako jsou dětské skupiny nebo lesní školky.
- Spojení rodinné politiky z agend různých ministerstev a vytvoření jednotné koncepce.
- Odstranění 'bodů zlomu', které způsobují, že se nemusí vždy vyplatit vydělávat, jelikož by tím skončil nárok na vyšší sumu z dávek a jiných slev a bonusů.

zdroj: [IDEA Studie Zmeny v rodinne politice.pdf \(cerge-ei.cz\)](#)

Přísaha

- Zvýšení daňových bonusů rodinám s dětmi.
- Zajištění větší dostupnosti školek a jeslí.
- Uspřádání zřizování firemních školek.
- Prodloužení provozní doby mateřských škol a družin.
- Daňové zvýhodnění flexibilních úvazků.
- Srovnání podmínek čerpání mateřské dovolené pro OSVČ a zaměstnance.

SPD

- Zvýšení porodného na první a druhé dítě, porodné také u třetího a dalších dětí.
- Dostupná zařízení předškolní péče financována z veřejných zdrojů na celém území státu.
- Pravidelné zvyšování příspěvků pro pracující a zdravotně postižené rodiče.
- Příspěvek na školní pomůcky (2 500 Kč).
- Výrazné zvýšení daňových zvýhodnění na děti (dvojnásobek u prvních dvou dětí, čtyřnásobek u třetího a každého dalšího dítěte).
- Výhodné manželské půjčky rodinám.
- Pro pracující matky dětí předškolního věku zavedení zkráceného pracovního týdne v délce 30 hodin za plnou mzdu. Rozdíl v mzdových nákladech bude doplácet zaměstnavatelé stát.

SPOLU

- Zvýšení daňových slev na děti a zavedení daňových prázdnin pro rodiny, které čerpají rodičovský příspěvek nebo mají tři a více dětí.
- Daňová úleva pro matky po návratu do práce.
- Rozvoj služeb: rozšířená péče o předškolní děti, podpora dětských skupin, kapacity kroužků, daňově uznatelné náklady na služby pro rodiny.
- Snížení odvodů za částečné úvazky, podpora zkrácených úvazků a práce z domova, flexibilnější pracovní podmínky, nové formy zkrácených úvazků.
- Zvýhodněné hypotéky na první bydlení – bonus za každé narozené dítě.

zdroj: [IDEA Studie Zmeny v rodinne politice.pdf \(cerge-ei.cz\)](https://www.cerge-ei.cz/idea-studie-zmeny-v-rodinne-politice.pdf)